

LEKCJA HISTORII WEDŁUG MOJŻESZA

SOBOTA (PO POŁUDNIU) — 2 października

STUDIUM BIEŻĄCEGO TYGODNIA: Pwt 1,1-3,29; Wj 32,29-32; Lb 14,1-45; Ef 3,10; Rdz 15,1-16; J 14,9.

TEKST PAMIĘCIOWY: „I wszyscy ten sam pokarm duchowy jedli, i wszyscy ten sam napój duchowy pili; pili bowiem z duchowej skały, która im towarzyszyła, a skałą tą był Chrystus” (1 Kor 10,3-4).

„Oto słowa, które wypowiedział Mojżesz...” (Pwt 1,1). Tak zaczyna się *Księga Powtórzonego Prawa*. A choć Mojżesz często pojawia się w tej księdze, począwszy od pierwszych jej słów i skończywszy na jego śmierci w Moabie (zob. Pwt 34,5), to jednak *Księga Powtórzonego Prawa* (podobnie jak cała *Biblia*) mówi tak naprawdę o Jezusie Chrystusie. To On jest naszym Stwórcą (zob. Rdz 1,1-2,25; J 1,1-3), podtrzymuje nasze istnienie (zob. Kol 1,15-17; Hbr 1,3) i odkupił nas (zob. Iz 41,14; Tt 2,14). Ogólnie rzecz biorąc, *Księga Powtórzonego Prawa* objawia, jak Pan tworzył, podtrzymywał i odkupywał swój lud w tym szczególnym okresie historii zbawienia.

Gdy Izraelici wreszcie mają wejść do Kanaanu, Mojżesz udziela im lekcji historii, której temat przewija się w całej *Biblii*: *Pamiętajcie, czego Pan dokonał dla was w przeszłości*.

Poniższe ostrzeżenie powinno coś znaczyć dla nas, stojących na granicy lepszej Ziemi Obiecanej: „Spoglądając na naszą historię i myśląc o każdym etapie rozwoju aż do naszej obecnej sytuacji, (...) jestem pełna zdumienia i ufności wobec Chrystusa jako Przywódcy. Nie mamy czego się lękać w przyszłości, chyba że zapomnimy drogę, którą Pan nas przeprowadził, oraz Jego naukę w naszej dotychczasowej historii”⁹.

⁹ Ellen G. White, *Moje życie*, Warszawa 2018, s. 201.

W całej *Biblii* daje się odczuć obecność Mojżesza. Choć wzmianka o nim pojawia się dopiero w Wj 2,2, to jednak przecież on napisał *Księgę Rodzaju*, wiarygodną i fundamentalną Bożą historię wyjaśniającą, kim jesteśmy, skąd się wzięliśmy, dlaczego jest tak źle i jaką mimo to możemy mieć nadzieję. Stworzenie, upadek, obietnica odkupienia, potop, Abraham, ewangelia — wszystko to ma korzenie w *Księdze Rodzaju*, a jej autorem był prorok Mojżesz. Trudno ocenić, jaki wpływ na dzieje ludzkości wywarł ten jeden człowiek, choć niepozbawiony wad, i jaką rolę odegrał w historii zbawienia, gdyż miłował Pana, a Pan powołał go do służby dla Niego.

Przeczytaj Wj 32,29-32, gdzie jest zapisany początek rozmowy między Mojżeszem i Panem po tym, jak Izraelici dopuścili się odstępstwa, oddając część złotemu bykowi. Czego ta rozmowa uczy nas o charakterze Mojżesza i o tym, dlaczego mimo jego wad Pan był w stanie posłużyć się nim w tak skuteczny sposób?

Choć Mojżesz nie miał nic wspólnego z odstępstwem swoich rodaków, to jednak usiłował wstawić się za nich, będąc gotowy nawet utracić życie wieczne, byleby oni mogli otrzymać kolejną szansę. Co ciekawe, gdy w Wj 32,32 Mojżesz prosi Boga, by On *odpuścił* grzech Izraelitów, użyty tam hebrajski czasownik oznacza dosłownie *ponieść*. Zatem Mojżesz — rozumiejąc ciężar grzechu i cenę zadośćuczynienia — prosi Boga, by to On *poniósł* grzech Izraelitów. Dlaczego? Bo to jest jedyny i ostateczny sposób, w jaki grzech może zostać odpuszczony.

Tak więc mamy tu jedno z najwcześniejszych odwołań do zastępstwa, w ramach którego sam Bóg w osobie Jezusa Chrystusa miał ponieść cały ciężar naszego grzechu i naszej kary. Taki jest Boży sposób zbawienia ludzkości, pozwalający Bogu pozostać wiernym Jego zasadom panowania i Jego prawu.

Po wiekach apostoł Piotr napisał o Jezusie: „On grzechy nasze sam na ciebie swoim poniósł na drzewo, abyśmy, obumarzy grzechom, dla sprawiedliwości żyli; jego sińce uleczyły was” (1 P 2,24).

Ponadto w tej biblijnej historii widzimy Mojżesza i jego reakcję na grzech Izraelitów czyniącą go pośrednikiem na rzecz upadłych i grzesznych ludzi — zwiaśtunem wskazującym na Jezusa w tym, co miał dla nas uczynić (zob. Hbr 7,25).

Oddać własne życie za swój lud? Pomyśl: Co wynika z tych słów Mojżesza? Czego możemy się nauczyć od niego na temat znaczenia prawdziwej miłości bliźniego?

Mimo błędnych poglądów panujących wśród współczesnych naukowców, którzy usiłują szerzyć je wśród zwykłych ludzi jako prawdziwe (że wszechświat powstał sam z siebie z niczego albo że życie na ziemi powstało przypadkiem z prostych związków chemicznych), to jednak nauka daje nam też zdumiewającą wgląd w stwórczą moc Boga. Zgodność, równowaga i dokładność wielu elementów świata przyrody, nawet w jego upadłym stanie, wciąż zdumiewają tych, którzy je badają.

Skoro Bóg jest tak dokładny w sprawach fizycznego stworzenia, to z pewnością z nie mniejszą dokładnością podchodzi do spraw duchowych. Stąd w pierwszych wersetach *Księgi Powtórzonego Prawa* widzimy więcej owej niesamowitej dokładności Boga.

Przeczytaj Pwt 1,1-6. Jakie jest prorocze znaczenie faktu, że Pwt 1,3 mówi o „czterdziestym roku”?

Co stało się po tym, gdy misja zwiadowców wysłanych z Kadesz-Barnea przez Mojżesza w celu obejrzenia Ziemi Obiecanej zakończyła się niepowodzeniem? Bóg oznajmił Izraelitom, że nie wejdą do Ziemi Obiecanej tak, jak było to zaplanowane wcześniej. Jak długo mieli czekać na kolejną szansę? „Według liczby dni, w ciągu których badaliście tę ziemię, a było ich czterdzieści, dzień licząc za rok, będziecie ponosić karę za wasze winy przez czterdzieści lat i doznacie mojej niechęci” (Lb 14,34).

Tak więc *Księga Powtórzonego Prawa* rozpoczyna opowiadanie historii ludu Bożego od czterdziestego roku, gdy okres zapowiedzianej kary dobiega końca. Mówiąc innymi słowy, prorocze Słowo Boże jest tak samo wiarygodne jak sam Bóg, a w pierwszych wersetach *Księgi Powtórzonego Prawa* widzimy kolejne dowody tej wiarygodności, iż Bóg uczyni to, co zapowiedział, i w czasie, który zapowiedział.

Oczywiście nie jest to jedyny proroczy okres, który wypełnił się zgodnie z Bożą zapowiedzią. Patrząc wstecz z naszego punktu widzenia, znajdujemy w Dn 9,24-27 zapowiedź czasu pierwszego przyjścia Jezusa wypełnioną zgodnie z proroctwem Pana. Widzimy także, że proroczy okres dotyczący „czasu i dwóch czasów i pół czasu” (Dn 7,25; zob. także Ap 12,6.14; 13,5) wypełnił się w historii, podobnie jak 2300 dni z Dn 8,14.

Obok konkretnych elementów dotyczących czasu, proroctwa z 2., 7. i 8. rozdziału *Księgi Daniela*, które dokładnie i trafnie przepowiadają historię świata, dają nam również przekonujące dowody przedwiedzy, panowania i wiarygodności Boga.

Widzimy, że Pan wiernie wypełnił te proroctwa zgodnie z tym, co zapowiedział. Dlaczego powinno to dawać nam ufność, iż wypełni także te zapowiedzi, których spełnienie należy jeszcze do przyszłości?

Po długiej wędrówce Izraelitów po pustyni, Mojżesz, przemawiając do nich w imieniu Pana (jako prorok, a nawet więcej niż prorok), powiedział:

— „Oto przekazałem wam tę ziemię, która jest przed wami. Wejdźcie do niej i weźcie w posiadanie tę ziemię, którą Pan przysiągł dać waszym ojcom, Abrahamowi, Izaakowi, i Jakubowi oraz ich potomstwu po nich” (Pwt 1,8).

Jednak zwróć uwagę, co nastąpiło później.

Przeczytaj Pwt 1,9-11. Jakie jest znaczenie tych słów zwłaszcza w świetle faktu, iż w rzeczywistości Izraelici zostali ukarani przez Boga za bunt w Kadesz-Barnea?

Widzimy tu kolejny przykład łaskowości Boga. Nawet podczas wędrówki po pustyni doznawali oni Bożego błogosławieństwa: „Przez czterdzieści lat utrzymywałeś ich na pustyni tak, że niczego im nie brakło. Odzienia ich nie zdarły się i nogi ich nie napuchły” (Ne 9,21).

Mojżesz, okazując miłość swoim rodakom, błagał Boga, by pomnożył ich tysiąckrotnie!

Przeczytaj Pwt 1,12-17. Co stało się w wyniku Bożego błogosławieństwa dla nich i jakie kroki podjął Mojżesz, by uporać się z tą sytuacją?

Nawet wtedy, gdy obecność Pana tak wyraźnie przejawiała się wśród nich, istniała potrzeba stworzenia organizacji i systemu odpowiedzialności. Izrael był zorganizowanym *zgromadzeniem*¹⁰ (hebr. *qahal*; zob. Pwt 31,30) — poprzednikiem nowotestamentowego *Kościola* (gr. *ekklesia*; zob. Mt 16,18). Choć apostoł Paweł działał w innym środowisku, to jednak nigdy nie zapomniał o swoich żydowskich korzeniach. W 12. rozdziale *1. Listu do Koryntian* widzimy wyraźnie wskazaną przez niego potrzebę podjęcia przez upoważnione do tego osoby rozmaitych ról w Kościele, tak by wspólnota mogła właściwie działać — podobnie jak hebrajski *qahal* na pustyni w *Księdze Powtórzonego Prawa*. Współczesny Kościół, podobnie jak starożytny *qahal*, musi być zjednoczoną organizacją, w której poszczególne osoby pełnią różne role, stosownie do otrzymanych darów.

Choć czasami słyszymy narzekania ludzi na *zorganizowaną* religię (czyżby woleli *niezorganizowaną* religię?), Słowo Boże, w tym zwłaszcza *Nowy Testament*, nie uznaje żadnej innej religii, jak tylko zorganizowaną.

¹⁰ PSP: *społeczność*, BL: *wspólnota* (przyp. red.).

Widmo prześladowuje początek *Księgi Powtórzonego Prawa* — widmo Kadesz-Barnea. Ta nieszczęsna historia, jak wykazaliśmy, stanowi bezpośrednie tło *Księgi Powtórzonego Prawa* i jest warta uważniejszego przestudiowania.

Przeczytaj 14. rozdział *Księgi Liczb*. Jak Izraelici zareagowali na sprawozdanie zwiadowców i jakie były skutki tej reakcji? (Zob. także Pwt 1,20-46).

Możemy zaczerpnąć wiele cennych lekcji z tej historii, ale jedna z nich, która pojawia się znowu w tej księdze, jest zawarta także w 14. rozdziale *Księgi Liczb*.

Przeczytaj Lb 14,11-20. Choć widzimy tu Mojżesza znowu w roli pośrednika, co ważnego jest w tej rozmowie z Panem i próbie przekonania Go, iż nie powinien unicestwić Izraelitów?

Pomyśl o tym, co Mojżesz powiedział Bogu:

— Jeśli to uczynisz, to wyobraź sobie, co pomyślą o Tobie Egipcjanie i inne narody zamieszkujące ten region.

To było ważne uzasadnienie, gdyż ostatecznie wszystko, co Bóg zamierzał uczynić dla Izraelitów, czynił z myślą nie tylko o nich, ale i o całej ludzkości. Naród izraelski miał być światłością starożytnego świata oraz świadkiem miłości, mocy i zbawienia udzielanych przez prawdziwego Boga, w odróżnieniu od bezwartościowych bożków czczonych przez inne ludy.

Zatem Mojżesz zapytał:

— Co będzie, jeśli zgładzisz ten naród? Inne narody powiedzą wówczas: „Ponieważ nie mógł Pan wprowadzić ludu tego do ziemi, którą im poprzysiągł, zabił ich na pustyni” (Lb 14,16).

Mówiąc innymi słowami, to, co tu widzimy, jest tematem przewijającym się w całej *Biblii*, iż Bóg ma być uwielbiony w swoim ludzie, a chwała, dobroć, miłość i moc Boga mają być objawione w Jego Kościele przez to, czego dokonuje On przez swój lud. Oczywiście Jego lud nie zawsze Mu to ułatwia, ale ostatecznie Bóg będzie uwielbiony przez swoje dokonania na naszej planecie.

Przeczytaj Ef 3,10. Jak dzieje się to, o czym Paweł napisał w tym wersecie? Jak różnorodna mądrość Boga została ukazana wszechświatu? Jaką rolę — jeśli w ogóle jakąś — pełnimy w tym my, ludzie?

W 2. i 3. rozdziale *Księgi Powtórzonego Prawa* Mojżesz kontynuuje przypomnienie historii Izraelitów oraz tego, jak z Bożym błogosławieństwem pokonali oni wrogie narody. Gdy byli wierni Bogu, On dawał im zwycięstwo nawet nad olbrzymami (zob. Pwt 2,11.20; 3,13).

Oczywiście prowadzi to do trudnego tematu, który musimy choćby w niewielkim stopniu tu poruszyć. Chodzi o los tych pogańskich narodów. Choć Izraelici najczęściej wychodzili z propozycją pokoju dla owych ludów (zob. Pwt 20,10-11), to jednak gdy dany lud nie przyjmował tej oferty, czasami Izraelici wyruszyli i wytracali wszystkich, w tym kobiety i dzieci: „Lecz Pan, nasz Bóg, wydał go nam i pobiliśmy go wraz z jego synami i całym jego wojskiem. Zdobyliśmy w tym czasie wszystkie jego miasta. Obłożyliśmy klątwą każde miasto i wszystkie zburzyliśmy, wycięliśmy także w pień mężczyzn, kobiety i dzieci, nie pozostawiliśmy przy życiu nikogo” (Pwt 2,33-34).

Niektórzy próbują się z tym uporać, twierdząc, że tak nie było. Jednak skoro wierzymy, że „całe *Pismo* [Święte] przez Boga jest natchnione i pozytywne do nauki, do wykrywania błędów, do poprawy, do wychowywania w sprawiedliwości” (2 Tm 3,16), to jako adwentyści dnia siódmego nie możemy przyjąć takiego tłumaczenia. Tak więc mamy do rozstrzygnięcia trudną sprawę związaną z tymi zdarzeniami.

Przeczytaj Rdz 15,1-16. Co Bóg powiedział Abrahamowi w Rdz 15,16 i jak rzuca to światło na to trudne zagadnienie?

Niewątpliwie wiele z tych pogańskich narodów cechowało się wyjątkową brutalnością i okrucieństwem, a więc już dawno zasługiwały na gniew i karę Bożą. Z pewnością jest to prawda. Nawet gdyby Bóg czekał, aż zmieni swoje postępowanie, ludy te zmieniłyby się jedynie na gorsze. Jednak to nie zmienia trudnej rzeczywistości, iż zgładzeni zostali wszyscy, w tym także dzieci. (Oczywiście w potopie zginęło zapewne znacznie więcej dzieci, niż zostało zabitych przez Izraelitów).

Faktem pozostaje to, że póki co, zważywszy na ograniczone informacje, jakie mamy o tych wydarzeniach, musimy przyjąć tę trudną rzeczywistość i ufać w dobroć Boga, która została objawiona na tak wiele sposobów. Wiara to nie tylko miłowanie Boga w pogodny dzień w uroczym lesie pełnym wspańiałych barw i dźwięków. To także ufanie Mu wtedy, gdy nie wszystko w pełni rozumiemy.

Przeczytaj 1 Kor 10,1-4 oraz J 14,9. Jak te wersety i wiele im podobnych pomagają nam uczyć się ufać w miłość, sprawiedliwość i dobroć Boga, nawet jeśli widzimy rzeczy, które utrudniają nam zrozumienie Boga?

DO DALSZEGO STUDIUM

Oto jak pewien biblista odpowiedział na trudne pytania dotyczące tego, co Izraelici zrobili z niegodziwymi narodami: „Będąc Stwórcą Wszystkich Rzeczy i Wszystkich Ludzi oraz Władcą Wszystkiego, Bóg może uczynić wszystko z każdą istotą i mieć rację, uczyniwszy to. (...)”

Drogi Boga są tajemnicą. Dlatego nigdy w pełni Go nie zrozumiemy, więc możemy się odprężyć, zetknąwszy się z pytaniami, na które nasze głowy nie znajdują odpowiedzi. Iz 55,8-9 przynosi pewne pocieszenie w tej sprawie.

Według *Biblii* Kananejczycy byli ludźmi skrajnie znikczemniałymi, a ich unicestwienie stanowiło Bożą karę za ich grzechy. Zagłada Kananejczyków nie była pierwszym ani ostatnim tego rodzaju dokonaniem Boga. Różnica między losem Kananejczyków a losem przedpotopowej ludzkości (z wyjątkiem rodziny Noego), co zostało opisane w 6., 7., 8. i 9. rozdziale *Księgi Rodzaju*, to jedynie różnica skali i narzędzia zniszczenia. (...)

Nigdy zamiarem Boga nie było to, by Izraelici stosowali *cherem* [zasadę całkowitego zniszczenia] jako zwyczajowe podejście do obcych ludów. W Pwt 7,1 wyraźnie określono, kogo dotyczy ten nakaz. Izraelici nie mieli stosować takiego podejścia ani do Aramejczyków, ani Edomitów, ani Egipcjan, ani nikogo więcej (por. Pwt 20,10-18). (...)

Kananejczyków spotkała kara Boża — los, jaki ostatecznie spotka wszystkich grzeszników, którzy odrzucili skrucę i zbawienie. (...)

Unicestwienie Kananejczyków było niezbędnym etapem w historii zbawienia. (...)

Choć Kananejczycy zostali wyznaczeni jako ci, na których miał spaść sąd Boży, zostali ostrzeżeni co najmniej z czterdziestoletnim wyprzedzeniem (zob. wyznanie Rachab w Joz 2,8-11)¹¹.

PYTANIA DO DYSKUSJI

1. Pomyśl o naszym zrozumieniu nauki o milenium, podczas którego będziemy mieli tysiąc lat na poszukiwanie odpowiedzi na wszystkie pytania. Jak zrozumienie tego faktu pomaga nam uczyć się zaufania do Boga wbrew trudnym pytaniom, z jakimi się borykamy?

2. Jak Boże prowadzenie w przeszłości pomaga ci ufać Bogu w Jego prowadzenie w przyszłości? Dlaczego ważne jest to, byśmy pamiętali, jak Bóg działa dla nas?

3. Podczas pierwszej części nabożeństwa sobotniego omówcie pytanie z końca niedzielnej części lekcji dotyczące gotowości Mojżesza, by poświęcić własne życie dla dobra ludu Bożego. Czy jest to właściwa postawa? Co jest warte utraty jednej osoby, zważywszy na cenę, jaka została zapłacona za jej odkupienie?

¹¹ Daniel I. Block, *The NIV Application Commentary: Deuteronomy*, Grand Rapids 2012, s. 98-99.

DARY DNIA ŻNIWNO-DZIĘKCZYNNEGO

4. kwartał • Zbiórka darów 9 października • Projekt trzech diecezji

Trzy projekty

Diecezja Południowa: remont domu modlitwy w Bytomiu. Stan techniczny i wygląd tego pomieszczenia zostawia bardzo wiele do życzenia. Wymaga generalnego remontu. Jest to zbór z ponad stuletnią tradycją. Niestety, sami miejscowi wyznawcy tego przedsięwzięcia nie są w stanie ukończyć. Wierzymy, że z Bożą i waszą pomocą będziemy razem w stanie zadbać o wygląd domu Bożego w Bytomiu.

Diecezja Wschodnia: założenie zboru w Giżycku. Zanim wznowiliśmy systematyczną pracę w tym mieście, zmarła ostatnia adwentystka. Po kilku latach pracy jest tam już kilkoro naszych współwyznawców.

Giżycko to serce Mazur, gdzie w latach sześćdziesiątych XX wieku mieliśmy ponad stuosobowy zbór. Chcemy wznowić działalność na tym miejscu dla dobra i zbawienia mieszkańców.

Diecezja Zachodnia: remont kościoła w Jeleniej Górze. Zbór jeleniogórski pielęgnuje wieloletnią tradycję organizowania zjazdów, w których udział bierze młodzież z całego kraju. W ostatnich miesiącach członkowie tego zboru oraz diecezja dokonali odnowienia obiektu kościelnego. W tej chwili potrzebne są środki na odnowienie części sanitarnej, tak by budynek służył nabożeństwom i zjazdom prowadzącym młodzież i ludzi starszych do Boga.

Jak złożyć dary?

1. Dary zostaną zebrane podczas nabożeństwa sobotniego w osobnej kolekcje lub w przeznaczonych na ten cel kopertach.
2. Dary można również przekazać na rachunek bankowy miejscowej diecezji:
 - Diecezja Południowa: **49 1020 2892 0000 5702 0166 5108**
(z dopiskiem: **Remont domu modlitwy — Bytom**),
 - Diecezja Wschodnia: **42 1020 1156 0000 7402 0059 4259**
(z dopiskiem: **Zbór w Giżycku**),
 - Diecezja Zachodnia: **95 1090 1476 0000 0001 4675 3083**
(z dopiskiem: **Remont Jelenia Góra**).